

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU**

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE**

PROGRES, JASTREBARSKO

Zagreb, ožujak 2002.

S A D R Ž A J

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću u trenutku pretvorbe	2
2.2.	Statusne i druge promjene	3
2.3.	Vlasnički povezana društva	4
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	4
3.1.	Odluka o pretvorbi	4
3.1.1.	Program pretvorbe	5
3.1.2.	Ocjena boniteta poslovanja	5
3.1.3.	Razvojni program	6
3.1.4.	Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća	6
3.2.	Rješenje o suglasnosti na pretvorbu	11
3.3.	Upis dionica s pravom popusta	12
3.4.	Prijenos neupisanog dijela dionica fondovima	12
3.5.	Upis u sudski registar	12
4.	PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	12
4.1.	Dionice s popustom	12
4.2.	Dionice Zagrebačke banke	14
4.3.	Dionice iz portfelja Fonda	16
4.4.	Dionice iz portfelja Hrvatskog mirovinskog osiguranja	16
4.5.	Stečaj	16
5.	VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE	
	I POSLOVANJE DRUŠTVA	17
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	17
5.2.	Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima	17
5.3.	Raspolaganje nekretninama koje su uključene u procjenu	19
5.4.	Poslovanje s vlasnički povezanim društvima	19
6.	OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	21
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	22
6.2.	Ocjena postupaka privatizacije	22
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	24

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU**

Klasa: 041-03/01-01/793
Urbroj: 613-01-02-02-10

Zagreb, 28. ožujka 2002.

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA "PROGRES", JASTREBARSKO**

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća "Progres", Jastrebarsko.

Revizija je obavljena u razdoblju od 12. prosinca 2001. do 28. ožujka 2002.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI (Narodne novine 93/94).

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Postupke pretvorbe i privatizacije uređuju sljedeći zakoni i provedbeni propisi:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94, 9/95),
- Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 26/91),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97, 73/00),
- Zakon o Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (Narodne novine 47/90, 52/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za razvoj (Narodne novine 18/90, 42/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za privatizaciju (Narodne novine 84/92, 70/93, 76/93, 19/94, 52/94, 87/96),
- Zakon o poduzećima (Narodne novine 53/91),
- Zakon o trgovackim društvima (Narodne novine 111/93) i
- drugi zakoni i propisi koji uređuju proces pretvorbe i privatizacije društvenih poduzeća.

1890

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću u trenutku pretvorbe

Društveno poduzeće "Progres" (dalje u tekstu: Poduzeće, do upisa u sudske registre kao dioničko društvo, a od upisa: Društvo) iz Jastrebarskog nastalo je 1989. izdvajanjem OOURE "Progres" iz RO "Torpedo", Rijeka. Poduzeće je 29. prosinca 1989. upisano u registar Okružnog privrednog suda u Zagrebu, pod brojem registarskog uloška 1-3609, te oznakom i brojem upisnika suda Fi-4229/89-2. Osnovna djelatnost je proizvodnja traktora (montaža), kabina, dijelova i pribora za motorna vozila. Sjedište Poduzeća je u Jastrebarskom, Franje Brezara 83. Šifra djelatnosti je 011524, a matični broj 3115674. Poslovanje se obavlja putem žiro računa 30112-601-30990.

Dana 3. prosinca 1990. otvoren je stečajni postupak nad Poduzećem. Stečajni upravitelj je u ime Poduzeća (stečajni dužnik) podnio prijedlog za zaključenje prisilne nagodbe između Poduzeća i njegovih vjerovnika, koji je dostavljen vjerovnicima. Prema prijedlogu, ukupno utvrđena i priznata potraživanja vjerovnika prema Poduzeću na dan 31. svibnja 1993. iznose 1.473.358,20 DEM (prema tečaju 1.517,- HRD za 1,- DEM), od čega se na razlučno pravo Zagrebačke banke, za potraživanje koje je osigurano zalogom na nekretnine, odnosi 136.676,92 DEM, a na druge vjerovnike 1.336.681,28 DEM (najznačajnija potraživanja priznata su poduzeću "Torpedo" u stečaju iz Rijeke u iznosu 536.017,55 DEM).

Predloženo je da Poduzeće, kao stečajni dužnik, svojim vjerovnicima isplati puni iznos utvrđenih i priznatih potraživanja, na način da se potraživanje Zagrebačke banke po razlučnom pravu isplati po pravomoćnosti rješenja o prisilnoj nagodbi, a potraživanja drugih vjerovnika u roku 3 godine od dana zaključenja prisilne nagodbe. Također je, radi sigurnosti naplate, utvrđeno da ukoliko vjerovnici prihvate zaključenje prisilne nagodbe na predloženi način postoji mogućnost da tijekom pretvorbe Poduzeća svoja potraživanja pretvore u ulog u Poduzeću. Na zaključnom ročištu održanom 22. srpnja 1993. svi vjerovnici dali su suglasnost za zaključenje prisilne nagodbe, te je Rješenjem Okružnog privrednog suda u Zagrebu broj St-72/90 od 22. srpnja 1993. odobrena prisilna nagodba s vjerovnicima i obustavljen stečajni postupak.

Rješenje o prisilnoj nagodbi postalo je pravomočno 23. kolovoza 1993., a s danom 31. kolovoza 1993. sastavljeni su temeljni finansijski izvještaji (bilanca stanja i bilanca uspjeha), čime je zaključeno poslovanje u stečaju. Rješenjem Okružnog privrednog suda u Zagrebu od 10. rujna 1993. stečajni postupak nad Poduzećem je zaključen.

U bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993. iskazana je vrijednost aktive i pasive u iznosu 4.258.292.000.- HRD ili 1.486.315,- DEM (prema tečaju koji je na taj dan bio 2.865.- HRD za 1,- DEM).

Bilanca uspjeha sastavljena je za razdoblje od 4. prosinca 1990. do 31. kolovoza 1993., u kojem razdoblju su i prihodi i rashodi iskazani u iznosu 1.094.934.000.- HRD ili 382.176,- DEM. U stečajnom razdoblju Poduzeće je poslovalo na specifičan način, te su cijelokupni kapaciteti (sredstva i zaposlenici) iznajmljeni poduzeću "Torpedo", kod kojeg je evidentiran najveći dio prihoda i rashoda, dok je u Poduzeću evidentiran samo onaj dio koji je proizlazio iz naknade za najam sredstava i zaposlenika. Iz takvog poslovnog odnosa proizašao je veliki pad prihoda i rashoda koji se odnose na neposredno poslovanje u svoje ime i za svoj račun.

Poduzeće je u vrijeme pretvorbe zapošljavalo 133 zaposlenika. U stečajnom razdoblju, kao i u ranijim razdobljima, Poduzeće je najvećim dijelom poslovalo s poduzećem "Torpedo", čiju je organizaciju poslovanja i primijenilo. Poslovanje je organizirano u šest poslovnih funkcija. Osnovna funkcija je proizvodnja, koja je organizirana u zasebnu cjelinu. Drugih pet poslovnih funkcija (komercijala, razvoj, osiguranje kvalitete, finansijsko - računovodstveni poslovi, te kadrovski, pravni i opći poslovi) organizirane su kao službe na razini Poduzeća, koje su kadrovski nepotpune jer se pretežni dio poslova obavlja u poduzeću "Torpedo".

U vrijeme donošenja odluke o pretvorbi ovlaštena osoba za zastupanje Poduzeća bio je Dragoslav Dinarina, v.d. direktora. Postupak pretvorbe proveden je tijekom 1993. i 1994., a osnivačka skupština dioničkog društva "Progres" održana je 27. listopada 1994.

2.2. Statusne i druge promjene

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu broj Fi-27706/94 od 30. studenog 1994., pod brojem registratorskog uloška 1-3609 upisana je u sudski registar promjena oblika organiziranja iz društvenog poduzeća u dioničko društvo "Progres".

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu broj Tt-0/6368-2 od 4. siječnja 2001., upisano je u sudski registar otvaranje stečajnog postupka, te Društvo od tada posluje pod tvrtkom "Progres" d.d. u stečaju, MBS 080228669.

2.3. Vlasnički povezana društva

Nakon pretvorbe Društvo je samo ili s drugim trgovačkim društvima osnovalo tri društva s ograničenom odgovornošću, i to:

- društvo "Pro-reks" (MBS 080007600), d.o.o. za trgovinu, proizvodnju i usluge osnovali su Društvo i društvo "REX-Komerc" d.o.o. iz Metkovića u 1995. Temeljni kapital iznosi 18.500,00 kn, a svaki član ima 50,0% udjela,
- društvo "Astra industrija - Progres" (MBS 080128512), d.o.o. za proizvodnju strojeva i vozila osnovali su u 1997. Društvo i društvo "Astra international industrija" (MBS 080019437) d.o.o. iz Zagreba, Gajeva 5 (ranije Trg Dražena Petrovića 3). Temeljni kapital iznosi 20.000,00 kn, a svaki član ima 50,0% udjela,
- društvo "Progres-ino" (MBS 080224122), d.o.o. za proizvodnju i trgovinu, kao jedini osnivač osnovalo je Društvo u 1998., a temeljni kapital iznosi 25.000,00 kn.

Prema odredbama statuta Društva za osnivanje novih društava suglasnost treba dati nadzorni odbor. U dokumentaciji postoji suglasnost nadzornog odbora za osnivanje društva "Progres-ino".

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

Stečajni postupak nad Poduzećem trajao je od prosinca 1990. do kolovoza 1993. S obzirom da je prijedlog za prisilnu nagodbu i obustavu stečaja podnijet Stečajnom vijeću Okružnog privrednog suda u Zagrebu koncem travnja 1993., te se očekivalo da će rješenje o obustavi stečajnog postupka biti doneseno u najkraćem roku i da će Poduzeće nastaviti s redovnim poslovanjem, stečajni upravitelj je 3. svibnja 1993. uputio Hrvatskom fondu za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond) zahtjev za produženje roka za provođenje pretvorbe i podnošenje potrebne dokumentacije.

Fond je, u skladu s odredbama članka 9. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Poduzeću odobrio produženje roka do 30. rujna 1993.

Odluka o pretvorbi i druga dokumentacija (program pretvorbe, podaci o poslovanju, ocjena boniteta poslovanja, razvojni program, elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća i dokazi o korištenju nekretnina) propisana odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća dostavljena je Fondu 30. rujna 1993. Odluku o pretvorbi i program pretvorbe donio je upravni odbor Poduzeća, dok je podatke o poslovanju, ocjenu boniteta poslovanja, razvojni program i elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća izradio Znanstveno istraživački centar Ekonomskog fakulteta iz Rijeke.

3.1. Odluka o pretvorbi

Upravni odbor Poduzeća donio je 30. rujna 1993. odluku o pretvorbi u dioničko društvo. U vrijeme donošenja odluke o pretvorbi članovi upravnog odbora bili su: Mirko Šubar, Vladimir Cvetan, Mato Vulić, Nada Penić i Josip Cvetan.

Prema Odluci, pretvorba će se obaviti prodajom dionica i pretvaranjem potraživanja prema Poduzeću u ulog. Temeljni kapital dioničkog društva je procijenjena vrijednost Poduzeća na dan 31. kolovoza 1993. u iznosu 15.621.000,- DEM ili 44.754.193.000,- HRD. Temeljni kapital dijeli se na 156 210 dionica, a nominalna vrijednost jedne dionice je 100,- DEM. Prodaja dionica uz popust objaviti će se u javnom glasilu, zaposleni i ranije zaposleni imaju pravo prvenstva pri kupnji dionica, dok će se preostale dionice ponuditi na prodaju putem javno objavljenog prikupljanja ponuda.

Izmjenu odluke o pretvorbi, kojom se ona usklađuje s rješenjem Fonda u dijelu koji se odnosi na visinu temeljnog kapitala, donio je upravni odbor 26. travnja 1994. Izmjenom odluke temeljni kapital utvrđen je u iznosu 15.052.000,- DEM, i dijeli se na 150 520 dionica, svaka nominalne vrijednosti 100,- DEM.

3.1.1. Program pretvorbe

U Programu pretvorbe navedeni su opći podaci o Poduzeću, način pretvorbe, podaci o temeljnog kapitalu, broju dionica i njihovoj nominalnoj vrijednosti, uvjeti stjecanja dionica i popusti u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, postupak upisa i uplate dionica, te način sazivanja osnivačke skupštine. Programom pretvorbe je, kao i odlukom o pretvorbi, utvrđeno da će se pretvorba u dioničko društvo provesti prodajom i pretvaranjem potraživanja prema Poduzeću u ulog.

3.1.2. Ocjena boniteta poslovanja

Ocjenu boniteta poslovanja izradila je mr. Branka Crnković - Stumpf, dipl. oec. Ocjena je izrađena za vremensko razdoblje u kojem se Poduzeće nalazilo u stečaju (od prosinca 1990. do kolovoza 1993.), kada Poduzeće nije bilo u obvezi izrađivati periodične i završne račune. Završni račun izrađen je u trenutku kada je Poduzeće izašlo iz stečaja, tako da se za ocjenu boniteta raspolagalo samo s kumuliranim podacima bilance uspjeha i bilance stanja za čitavo razdoblje u kojem je Poduzeće bilo u stečaju, te s početnim stanjem bilance stanja prije stečaja. Zbog toga su neki od pokazatelja ocjene boniteta izračunati za razdoblje u kojem se Poduzeće nalazilo u stečaju, dok su drugi izračunati za razdoblje prije i u tijeku stečaja. Obradeni su i iskazani pokazatelji veličine i opremljenosti, finansijske stabilnosti, likvidnosti i poslovne uspješnosti. Ocjena boniteta ukazuje na činjenicu da je Poduzeće usprkos teškoćama u vrijeme kada se nalazilo u stečaju poslovalo bez gubitka, tako da je većina podataka o poslovanju bolja u odnosu na razdoblje kada je nad Poduzećem otvoren stečajni postupak. Posebno je istaknuto da je uz sve teškoće (opća gospodarska situacija koju karakteriziraju ratni uvjeti, rast inflacije i nelikvidnost gospodarskih subjekata) Poduzeće okončalo stečajni postupak i time ostvarilo mogućnost nastavka poslovanja.

3.1.3. Razvojni program

Razvojni program izradio je prof. dr. Marčelo Dujanić i suradnici: Bogumil Bogdešić, upr. pravnik i Dragoslav Dinarina, dipl. ing. Razvojni program odnosi se na razdoblje od 1993. do 1995., a sadrži ciljeve razvoja, djelatnost Poduzeća, analizu tržišta prodaje i nabave, tehničko - tehničke razvojne mogućnosti, planove investicija i poslovnih rezultata, organizacijski model dioničkog društva, broj i strukturu zaposlenika, te informacije o zaštiti čovjekove okoline.

Ciljevi Poduzeća su ostvarivanje stabilnog i ravnomjernog razvoja, te povećanje dobiti. Programom je utvrđeno da će značajni naporit biti usmjereni na razvoj novih tehnoloških dostignuća i usvajanje novog proizvodnog programa, čime bi uz redovan program bili angažirani svi postojeći proizvodni kapaciteti. Takoder, planirano je servisiranje traktorskih i terenskih vozila, te prodaja pričuvnih dijelova i gotovih proizvoda. Da bi se ostvarili postavljeni ciljevi planirane su investicije u iznosu 3.000.000,- DEM, od čega u 1993. u iznosu 500.000,- DEM, u 1994. u iznosu 1.000.000,- DEM, a u 1995. u iznosu 1.500.000,- DEM. Planirana je bruto dobit za 1993. u iznosu 354.121,- DEM, za 1994. u iznosu 371.351,- DEM i za 1995. u iznosu 389.905,- DEM.

3.1.4. Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća

Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća koji je s odlukom o pretvorbi i drugom dokumentacijom dostavljen Fondu, izradio je Znanstveno istraživački centar Ekonomskog fakulteta iz Rijeke. Iz razloga što je trebalo izraditi reviziju elaborata u dijelu koji se odnosi na potraživanja vjerovnika, te novu procjenu vrijednosti nekretnina i opreme, društvo "Inženjerski biro" iz Zagreba je u 1994. izradilo drugi elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća. Procjena vrijednosti po oba elaborata obavljena je primjenom metode tržišne vrijednosti (statički pristup procjeni), koja podrazumijeva procjenu tržišne vrijednosti imovine poduzeća, odnosno korigiranu knjigovodstvenu vrijednost. Pri izračunavanju procijenjene vrijednosti Poduzeća pošlo se od bilance stanja na dan 31. kolovoza 1993., te je i procjena tržišne vrijednosti obavljena s tim datumom, prema tečaju 2.865.- HRD za 1,- DEM.

U tablici broj 1 daje se prikaz knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti Poduzeća na dan 31. kolovoza 1993.

Tablica broj 1

7

**KNJIGOVODSTVENA I PROCIJENJENA VRIJEDNOST PODUZEĆA
NA DAN 31. KOLOVOZA 1993.**

u DEM

Redni broj	Opis pozicija bilance	Knjigovod. vrijednost	Procijenjena tržišna vrijednost		
			Ekonomski fakultet Rijeka	"Inženjerski biro" Zagreb	Fond
1.	Stalna sredstva	979.464,-	13.693.072,-	11.674.427,-	11.674.427,-
1.1.	Materijalna ulaganja	978.974,-	13.657.919,-	11.639.274,-	11.639.274,-
	- nekretnine	601.744,-	10.913.715,-	8.895.070,-	8.895.070,-
	- oprema	377.104,-	2.707.299,-	2.707.299,-	2.707.299,-
	- materijalna ulaganja u pripremi	126,-	36.905,-	36.905,-	36.905,-
1.2.	Nematerijalna ulaganja	43,-	1.883,-	1.883,-	1.883,-
1.3.	Dugoročna finansijska ulaganja	447,-	33.270,-	33.270,-	33.270,-
2.	Obrtna sredstva	463.232,-	3.395.198,-	3.395.196,-	3.395.196,-
2.1.	Zalihe	128.874,-	2.917.769,-	2.917.768,-	2.917.768,-
2.2.	Kratkoročna potraživanja	286.121,-	429.192,-	429.191,-	429.191,-
2.3.	Kratkoročna finansijska ulaganja	43.979,-	43.979,-	43.979,-	43.979,-
2.4.	Vrijednosni papiri i novčana sredstva	4.258,-	4.258,-	4.258,-	4.258,-
3.	Stambena i druga imovina	43.619,-	7.649,-	7.649,-	7.649,-
A	AKTIVA	1.486.315,-	17.095.919,-	15.077.272,-	15.077.272,-
1.	Stanovi i stambene zgrade	36.318,-	-	-	-
2.	Dugoročna rezerviranja	-	-	-	5.973.212,-
3.	Dugoročne obveze	2.437,-	4.599,-	5.973.212,-	-
4.	Kratkoročne obveze	13.853,-	24.784,-	24.784,-	24.784,-
5.	Pasivna vremenska razgraničenja	-	1.445.527,-	1.400.277,-	-
B	ODBITNE STAVKE (UMANJENJA)	52.608,-	1.474.910,-	7.398.273,-	5.997.996,-
C	VRIJEDNOST PODUZEĆA (A-B)	1.433.707,-	15.621.009,-	7.678.999,-	9.079.276,-
D	PRETVARANJE POTRAŽIVANJA U ULOG	-	-	5.973.212,-	5.973.212,-
E	TEMELJNI KAPITAL (C+D)	-	15.621.009,-	13.652.211,-	15.052.488,-

Knjigovodstvena vrijednost Poduzeća prema bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993. iznosila je 1.433.707,- DEM ili 4.107.571.000.- HRD.

- Procjena vrijednosti Poduzeća koju je obavio Znanstveno istraživački centar Ekonomskog fakulteta Rijeka

Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća izradili su prof. dr. Ivan Marković i mr. Mira Dimitrić, u suradnji sa zaposlenicom Poduzeća Dragicom Pintur, ek. tehničar. Procjena je obavljena u razdoblju od 20. do 30. rujna 1993. Procjenu vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata obavio je Petar Lončarić, dipl. ing. grad., opreme Ivan Lončarić, prof., a druge imovine i obveza prof. dr. Ivan Marković i mr. Mira Dimitrić. Elaboratom je Poduzeće procijenjeno na 15.621.009,- DEM ili 44.754.193.000.- HRD.

Procjena vrijednosti nekretnina i opreme iskazana je u Dopunama elaborata o procjeni vrijednosti nekretnina i opreme, a koje dopune su izrađene u 1993. Naime, u srpnju 1991. "Zane nekretnine" Zagreb, izradile su elaborat o procjeni vrijednosti nekretnina, kojim su nekretnine procijenjene u vrijednosti 13.654.071,- DEM. U ožujku 1991. poduzeća "TEB" biro za privredno savjetovanje i "TEB" - projektni biro iz Zagreba izradila su elaborat o procjeni ekonomske vrijednosti Poduzeća, kojim je oprema procijenjena u vrijednosti 4.368.136,- DEM. Procjenom iz 1993. obavljen je samo ispravak procjene iz 1991., koji je uvjetovan protekom vremena i novim saznanjima, te su nekretnine procijenjene u vrijednosti 10.913.715,- DEM (31.267.793.000.- HRD), što je za 2.740.356,- DEM manje u odnosu na 1991., dok je oprema procijenjena u vrijednosti 2.707.299,- DEM (7.756.412.000.- HRD), što je za 1.660.837,- DEM manje u odnosu na 1991.

Pasivna vremenska razgraničenja, kao odbitna stavka koja utječe na umanjenje procijenjene vrijednosti Poduzeća, procijenjena su u iznosu 1.445.527,- DEM ili 4.141.435.000.- HRD. Procijenjeni iznos odnosi se na obveze po kamatama u iznosu 1.445.493,- DEM i glavnici u iznosu 34,- DEM, koje Poduzeće nije uknjižilo u obveze Poduzeća, a koji iznosi predstavljaju stvarne obveze Poduzeća koje se prema zaključenoj prisilnoj nagodbi trebaju isplatiti vjerovnicima u razdoblju od 3 godine po okončanju stečajnog postupka. Naime, ukupni dug Poduzeća prema prisilnoj nagodbi s vjerovnicima iznosio je 1.473.358,- DEM (od čega glavnica 27.865,- DEM i kamate 1.445.493,- DEM). U bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993., na pozicijama obveza iskazana je samo glavnica u iznosu 27.831,- DEM, dok preostala glavnica u iznosu 34,- DEM i cjelokupni iznos kamata u iznosu 1.445.493,- DEM nije iskazan u bilanci stanja na pozicijama obveza.

Iz postojeće dokumentacije vidljivo je da je jedan dio obveza koje je Poduzeće trebalo isplatiti vjerovnicima po prisilnoj nagodbi iskazan kao rashod u bilanci uspjeha, te kao drugi društveni kapital u bilanci stanja, dok se ne može utvrditi iz kojih razloga cjelokupne obveze Poduzeća po prisilnoj nagodbi (glavnica i kamate) nisu u bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993. iskazane kao obveze Poduzeća.

Poduzeće je 30. rujna 1993. ovaj elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća, zajedno s drugom zakonom propisanom dokumentacijom dostavilo Fondu. Nakon toga, Zagrebačka banka je 5. listopada 1993. uputila dopis Fondu, prema kojem revalorizirana potraživanja Banke prema Poduzeću na dan 30. rujna 1993. iznose 6.274.601,99 DEM. Banka je spremna ta potraživanja pretvoriti u ulog u postupku pretvorbe Poduzeća u dioničko društvo, o čemu bi s Poduzećem zaključila ugovor. Banka je dopis dostavila i Poduzeću, s molbom da upravni odbor razmotri prijedlog Banke o pretvaranju spomenutog iznosa potraživanja u ulog. Iz dopisa je vidljivo da se potraživanja Banke prema Poduzeću odnose na potraživanja utvrđena po prisilnoj nagodbi, te potraživanja koja je u 1988. Banka otpisala

Prikaz revaloriziranih potraživanja koje Zagrebačka banka, prema dopisu upućenom Fondu i Poduzeću, ima prema Poduzeću na dan 30. rujna 1993. daje se u sljedećoj tablici.

Tablica broj 2

**PRIKAZ REVALORIZIRANIH POTRAŽIVANJA ZAGREBAČKE BANKE
PREMA PODUZEĆU NA DAN 30. RUJNA 1993.**

u DEM

Redni broj	Opis	Iznos
1.	Potraživanja osigurana zalogom na nekretnine za koje je po prisilnoj nagodbi priznato pravo odvojenog namirenja	136.676,92
2.	Druga potraživanja koja treba isplatiti u skladu s uvjetima prisilne nagodbe	47.616,85
	Ukupno po prisilnoj nagodbi (1+2)	184.293,77
3.	Potraživanja koja su otpisana na temelju odluke Izvršnog odbora Banke od 10. studenoga 1988.	3.656.023,22
4.	Kamate na otpisana potraživanja po stopi 11,0% godišnje obračunane za razdoblje od 10. studenoga 1988. do 30. rujna 1993.	2.434.285,-
	Ukupno (3+4)	6.090.308,22
	Sveukupno (1-4)	6.274.601,99

Iz tablice je vidljivo da potraživanja Zagrebačke banke koja su priznata po prisilnoj nagodbi iznose 184.293,77 DEM (od čega je glavnica 3.117,38 DEM, a kamate 181.176,39 DEM), dok potraživanja koja su bila otpisana u 1988. i koja nisu iskazana u bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993. iznose 6.090.308,22 DEM (od čega glavnica 3.656.023,22 DEM, a kamata 2.434.285,- DEM).

Upravni odbor Poduzeća je 12. studenoga 1993. obavio analizu vjerodostojnosti potraživanja i donio odluku kojom se potraživanja Zagrebačke banke pretvaraju u ulog, zbog čega treba izraditi reviziju elaborata o pretvorbi u dijelu koji se odnosi na potraživanja vjerovnika. Dopisom od 15. studenoga 1993. Poduzeće je o toj odluci upravnog odbora obavijestilo Fond. Ugovor o pretvaranju potraživanja u ulog zaključen je 7. ožujka 1994., ugovorne strane suglasno utvrđuju da Banka prema Poduzeću ima pravovaljana potraživanja u dinarskoj protuvrijednosti 5.973.212,- DEM, koja će se u postupku pretvorbe pretvoriti u ulog. Ugovorom utvrđena potraživanja Banke manja su za 301.389,99 DEM od onih iskazanih u tablici broj 2, a što je opisano u elaboratu društva "Inženjerski biro". U Društvu ne postoji dokumentacija na temelju koje je upravni odbor obavio analizu vjerodostojnosti potraživanja i donio odluku o pretvaranju potraživanja u ulog, te se ne može dati ocjena o ispravnosti provedenog postupka.

Fond je koncem 1993. i početkom 1994. obavio kontrolu procjene vrijednosti nekretnina i opreme, te je utvrdio da procjena nije obavljena u skladu s utvrđenom metodologijom za procjenu u postupku pretvorbe, zbog čega je Poduzeću naložio izradu novog elaborata u dijelu koji se odnosi na procjenu vrijednosti nekretnina i opreme. Novi elaborat izradilo je društvo "Inženjerski biro", Zagreb.

- Procjena vrijednosti Poduzeća koju je obavilo društvo "Inženjerski biro", Zagreb

Elaborat su u 1994. izradili Janko Oštarijašić, dipl. oec., Vladimir Živčić, dipl. ing. (procjenitelj opreme) i Mate Bitanga (procjenitelj nekretnina). Voditelj izrade projekta bio je Zdenko Tretinjak, dipl. ing. Poduzeće je procijenjeno na 7.678.999,- DEM ili 22.000.332.000.- HRD. S obzirom da se potraživanje u iznosu 5.973.212,- DEM ili 17.113.252.000.- HRD pretvara u ulog, temeljni kapital Poduzeća iznosi 13.652.211,- DEM ili 39.113.584.000.- HRD.

Nekretnine su procijenjene u vrijednosti 8.895.070,- DEM ili 25.484.375.000.- HRD što je za 2.018.645,- DEM ili 5.783.418.000.- HRD manje od procijenjene vrijednosti nekretnina koje su iskazane u elaboratu kojeg je izradio Znanstveno istraživački centar Ekonomskog fakulteta Rijeka.

Procjena vrijednosti nekretnina obavljena je na temelju Uputstva o načinu utvrđivanja građevinske vrijednosti ekspropriiranih objekata (Narodne novine broj 52/84), važećih građevinskih propisa i normativa Republike Hrvatske, podataka općinskih organa uprave o prometnoj vrijednosti stambenog i poslovnog prostora, dok je građevinsko zemljište procijenjeno na temelju podataka dobivenih od Porezne uprave. Dokumentacija o procjeni sadrži osnovne podatke o nekretninama, proračun vrijednosti, te prikaz geometrijskih podataka nove i sadašnje vrijednosti, te ukupnu vrijednost i jedinične cijene.

Oprema je procijenjena u vrijednosti 2.707.299,- DEM ili 7.756.412.000.- HRD, što odgovara procijenjenoj vrijednosti iskazanoj u elaboratu Znanstveno istraživačkog centra Ekonomskog fakulteta Rijeka. Postupak procjene obavljen je na način da je utvrđena vrijednost opreme prema cijenama na dan procjene umanjena za procijenjenu istrošenost i zastarjelost opreme. Tako izračunata vrijednost se korigirala pomoću dodatnih elemenata procjene (tehničko-tehnoloških i fizičkih).

Dugoročne obveze procijenjene su u iznosu 5.973.212,- DEM ili 17.113.253.000.- HRD. U procjenu su uključena i ranije otpisana potraživanja Zagrebačke banke s pripadajućim kamatama, a koja nisu iskazana u bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993. U obrazloženju je navedeno da je Zagrebačka banka stalna poslovna banka Poduzeća, koja je u više godina unazad otpisivala svoja potraživanja u namjeri stabiliziranja financijskog stanja i budućeg povoljnijeg poslovanja Poduzeća, te iz tog razloga u bilanci stanja nisu iskazane sve obveze Poduzeća. Navedeno je da su zasebnim ugovorom utanačene sva potraživanja banke prema Poduzeću i njihovo pretvaranje u ulog u buduće dioničko društvo koje će se osnovati pretvorbom. Tako Zagrebačka banka od Poduzeća potražuje ukupno 5.973.212,- DEM, a što se sastoji od potraživanja po prisilnoj nagodbi u iznosu 184.294,- DEM, potraživanja koja je banka 10. studenoga 1988. otpisala Poduzeću u iznosu 3.656.023,- DEM, te kamate na otpisana potraživanja u iznosu 2.132.895,- DEM (kamata je manja u odnosu na kamatu obračunanu u dopisu Zagrebačke banke iz razloga što je obračunana po stopi od 10,0% umjesto 11,0% godišnje, te do 31. kolovoza 1993., umjesto do 30. rujna 1993.).

Pasivna vremenska razgraničenja, koja nisu knjigovodstveno iskazana u bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993., procijenjena su u iznosu 1.400.277,- DEM ili 4.011.794.000.- HRD. Odnose se na obveze po kamatama prema prisilnoj nagodbi, koje će Poduzeće morati isplatiti vjerovnicima odmah ili u roku 3 godine.

- Rješenje Fonda

Prema rješenju Fonda procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 9.079.276,- DEM. Priznata potraživanja Zagrebačke banke koja se pretvaraju u ulog Poduzeća iznose 5.973.212,- DEM, te temeljni kapital iznosi 15.052.488,- DEM.

Fond je pri kontroli procijenjene vrijednosti Poduzeća prihvatio sve procijenjene vrijednosti iz elaborata društva "Inženjerski biro" osim pasivnih vremenskih razgraničenja (obračunana kamata po prisilnoj nagodbi) u iznosu 1.400.277,- DEM, koja nisu priznata iz razloga što nisu iskazana u bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993. Fond je trebao priznati procijenjena pasivna vremenska razgraničenja iako ona nisu bila iskazana u bilanci stanja iz razloga što su to stvarne obveze koje je Poduzeće trebalo podmiriti vjerovnicima na temelju zaključene prisilne nagodbe kojom je obustavljen stečajni postupak nad Poduzećem i omogućen daljnji nastavak poslovanja.

3.2. Rješenje o suglasnosti na pretvorbu

Fond je 18. travnja 1994. donio rješenje o suglasnosti na pretvorbu. Procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 9.079.000,- DEM ili 33.338.088.000.- HRD po srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan izdavanja rješenja. Prema rješenju Poduzeće se pretvara u dioničko društvo:

- a) prodajom dionica uz popust u iznosu 4.539.500,- DEM ili 16.669.044.000.- HRD, što čini 50,0% procijenjene vrijednosti društvenog kapitala,
- b) pretvaranjem potraživanja u dionice u iznosu 5.973.000,- DEM ili 21.932.856.000.- HRD, te
- c) prodajom javnim prikupljanjem ponuda preostalih 50,0% procijenjene vrijednosti Poduzeća, te eventualno neprodanog dijela dionica uz popust.

U skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Agencija za restrukturiranje i razvoj bila je dužna u roku od 60 dana od dana primjeka odluke o pretvorbi i druge zakonom propisane dokumentacije dati suglasnost poduzeću na namjeravanu pretvorbu. Uputama za provedbu članka 11. Zakona određeno je da u slučajevima dok poduzeće, koje je donijelo odluku o pretvorbi, ne podnese Agenciji potpunu dokumentaciju iz članka 11. Zakona ili kada bude zatražena dopuna dokumentacije i podataka smatrati će se da nije počeo teći rok od 60 dana u kojem je Agencija dužna donijeti rješenje.

Poduzeće je odluku o pretvorbi i drugu zakonom propisanu dokumentaciju dostavilo Fondu 30. rujna 1993., a rješenje Fonda doneseno je sredinom travnja 1994. iz razloga što je trebalo izraditi reviziju elaborata u dijelu koji se odnosi na potraživanja vjerovnika i novi elaborat o procjeni vrijednosti nekretnina i opreme.

3.3. Upis dionica s pravom popusta

Poziv za upis i kupnju dionica s popustom obavljen je u dnevnom tisku 23. travnja 1994. Ponudu su podnijele 232 osobe s kojima su sredinom svibnja 1994. zaključeni ugovori. Uz popust je prodano 43 630 dionica u vrijednosti 4.363.000,- DEM ili 16.020.936.000.- HRD.

3.4. Prijenos neupisanog dijela dionica fondovima

Nakon što je obavljen upis i kupnja dionica s popustom, Fondu je preneseno 47 160 dionica u vrijednosti 4.716.000,- DEM ili 17.317.152.000.- HRD. Fond je 27. srpnja 1994. objavio poziv za podnošenje ponuda za kupnju tih dionica, a s obzirom da u roku određenom za podnošenje ponuda nije primljena niti jedna ponuda, Fond je 11. listopada 1994. donio odluku o prijenosu dionica fondovima. U omjerima utvrđenim Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća, Fondu je prenesena 31 440 dionica u vrijednosti 3.144.000,- DEM ili 11.544.768.000.- HRD, Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske preneseno je 11 004 dionica u vrijednosti 1.100.400,- DEM ili 4.040.669.000.- HRD i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske preneseno je 4 716 dionica u vrijednosti 471.600,- DEM ili 1.731.715.000.- HRD.

3.5. Upis u sudski registar

Dioničko društvo "Progres" upisano je u sudski registar 30. studenog 1994., pod tvrtkom "Progres" d.d. za proizvodnju traktora (montaža), kabina, dijelova i pribora za motorna vozila, sa sjedištem u Jastrebarskom. Osoba ovlaštena za zastupanje je Dragoslav Dinarina, direktor Društva. Upisan je temeljni kapital u iznosu 15.052.000,- DEM ili 55.270.944,00 kn (150 520 dionica), a nominalna vrijednost jedne dionice je 100,- DEM. Vlasnička struktura upisanog kapitala je sljedeća:

- Zagrebačka banka - 59 730 dionica (5.973.000,- DEM ili 39,68%),
- mali dioničari - 43 630 dionica (4.363.000,- DEM ili 28,99%),
- Fond - 31 440 dionica (3.144.000,- DEM ili 20,89%),
- Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske - 11 004 dionice (1.100.400,- DEM ili 7,31%) i
- Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske - 4 716 dionica (471.600,- DEM ili 3,13%).

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

4.1. Dionice s popustom

Fond je 11. svibnja 1994. s 232 kupca (od kojih su 116 zaposlenici Poduzeća, a ostalih 116 vanjski kupci koji su pravo kupnje dionica s popustom stekli u skladu s odredbama članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća) zaključio ugovore o kupnji dionica s popustom. Svi ugovori s kupcima (dalje u tekstu: mali dioničari) zaključeni su na obročnu otplatu od 5 godina, te su se mali dioničari obvezali ugovorenu cijenu dionica otplatiti u 60 mjesecnih obroka. Ugovorom je određeno da se ugovor automatski raskida ako mali dioničar ne plati dva obroka uzastopno, a neotplaćene dionice prenose se Fondu.

uplaćena prva rata, do 25. studenoga 1997. uplatilo ukupno 12 obroka, čime su mali dioničari otplatili 5,0% ugovorene cijene, te su u skladu s odredbama članka 21. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća stekli pravo na dionice u visini odobrenog popusta. Društvo je bilo vlasnik obveznica Republike Hrvatske u obliku knjižnog potraživanja kod Zagrebačke banke, kojima su na račun Fonda plaćane dionice u ime malih dioničara. Iz postojeće dokumentacije (kartice glavne knjige za 1994.) vidljivo je da su mali dioničari obavljali povrat uplaćenih sredstava.

Prema odredbama članka 33. Zakona o privatizaciji, osobe koje su zaključile ugovor o kupnji dionica s popustom uz obročnu otplatu imale su pravo na izmjenu ugovora uz uvjet otplate ugovorene vrijednosti na rok do 20 godina. Dodaci ugovora zaključeni su 6. veljače 1998. sa 194 mala dioničara uz otplatu na rok od 20 godina. Dodacima ugovora određeno je da se obroci otplaćuju mjesечно, a ukoliko mali dioničar ne otplati tri dospjela obroka, ugovori i dodaci ugovora raskidaju se bez prethodne opomene, dok se neotplaćene dionice prenose Fondu. S obzirom da mali dioničari nisu otplaćivali dionice u skladu s ugovorenim uvjetima, Fond je do 1999. raskinuo 3 ugovora s malim dioničarima, 16. ožujka 1999. raskinuo je 35 ugovora, a 26. studenoga 1999. raskinuo je još 194 ugovora s malim dioničarima. U skladu s ugovorenim odredbama ugovori su trebali biti raskinuti ukoliko mali dioničar ne otplati dva, odnosno tri dospjela obroka. U portfelj Fonda prenesene su 25 290 dionica nominalne vrijednosti 2.529.000,- DEM, što predstavlja 16,80% temeljnog kapitala.

Društvo "Astra international industrija" je u svibnju 1998. od Zagrebačke banke kupilo 59 730 dionica Društva, što predstavlja 39,68% temeljnog kapitala, te je nakon toga, a u skladu s odredbama Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava (Narodne novine 124/97), u svibnju i lipnju 1998. objavilo ponudu za preuzimanje dionica od svih dioničara Društva.

Prema izvješću o preuzimanju dionica Društva, nakon preuzimanja i plaćanja dionica na temelju javne ponude društvo "Astra international industrija" imalo je ukupno 74 617 dionica (59 730 od Zagrebačke banke i 14 887 od malih dioničara), što predstavlja 49,57% temeljnog kapitala. Na temelju javne ponude društvo "Astra international industrija" je od malih dioničara, po cijeni od 74,00 kn po dionici, kupilo dionice koje su oni u cijelosti otplatili Fondu. Nadalje, društvo "Astra international industrija" je 14. kolovoza 1998. sa 7 malih dioničara zaključilo ugovore o stjecanju ukupno 753 neotplaćene dionice nominalne vrijednosti 75.300,- DEM, za što je malim dioničarima platilo ukupno 27.861,00 kn (37,00 kn po dionici). Neotplaćene dionice mali dioničari (prenositelji) prenijeli su društvu "Astra international industrija" (stjecatelj), što je upisano u knjigu dionica. Mali dioničari su 6. veljače 1998. s Fondom zaključili dodatke ugovora, te su za otplatu tih neotplaćenih dionica u roku 20 godina Fondu trebali platiti ukupno 276.649,23 kn. Odredbama članka 21.d i 21.e Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća propisano je da je jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica stjecatelj dužan dostaviti Fondu, te da stjecatelj preuzima prenositeljev dug prema Fondu iz ugovora o prodaji dionica zaključenog s Fondom. Odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji, propisano je da je stjecatelj koji preuzima prenositeljev dug prema Fondu iz ugovora o prodaji dionica kupljenih s popustom na obročnu otplatu do 20 godina dužan preostali dug platiti jednokratno u roku 6 mjeseci od dana zaključenja ugovora. Društvo "Astra international industrija" nije postupilo u skladu s citiranim odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Zakona o privatizaciji, jer primjerak ugovora o prijenosu dionica nije dostavilo Fondu, a u roku 6 mjeseci nije Fondu platilo neotplaćene dionice koje je steklo od malih dioničara. Fond je 26. studenoga 1999. raskinuo dodatke ugovora s malim dioničarima, te je neotplaćene dionice koje su mali dioničari 14. kolovoza 1998. prodali društvu "Astra international industrija" prenio u portfelj Fonda.

Zagrebačka banka (prenositelj), i društvo "Astra international industrija" (stjecatelj), zaključili su 11. svibnja 1998. ugovor o prijenosu dionica, kojim prenositelj na stjecatelja prenosi 59 730 dionica Društva nominalne vrijednosti 5.973.000,- DEM. Ugovorena cijena za dionice iznosi u kunskoj protuvrijednosti 1.195.000,- DEM (20,0% od nominalne vrijednosti), a za ugovorenu cijenu prenositelj će kreditirati stjecatelja, o čemu će se zaključiti zaseban ugovor o kreditu.

Ugovor o dugoročnom kreditu između Zagrebačke banke, kreditor, te društava "Astra international industrija" (korisnik kredita), i "Astra international" d.d., Zagreb, (sudužnik), zaključen je 25. ožujka 1998., a dodatak ugovoru 4. svibnja 1998. Kreditor je korisniku kredita dao kredit na 5 godina (uz godinu počeka) u kunskoj protuvrijednosti 1.195.000,- DEM, za kupnju dionica Društva koje su u vlasništvu kreditora.

Ugovorom je utvrđeno da sudužnik u svemu solidarno odgovara kao i korisnik kredita, a između ostalih instrumenata osiguranja naplate kredita, sudužnik solidarno odgovara svojim nekretninama u Zagrebu i Velikoj Gorici, čija procijenjena vrijednost iznosi 15.754.814,72 DEM.

Dana 4. svibnja 1998. zaključen je i drugi ugovor o dugoročnom kreditu, prema kojem je kreditor (Zagrebačka banka) korisniku kredita ("Astra international industrija") odobrio kredit na 5 godina (uz godinu počeka) u kunskoj protuvrijednosti 400.000,- DEM, za kupnju dionica Društva od malih dioničara. Ugovoreni su isti instrumenti osiguranja naplate kredita, te je sudužnik ("Astra international") kao instrument osiguranja naplate kredita založio istu imovinu.

Osim spomenutih ugovora, Zagrebačka banka, predlagatelj osiguranja (vjerovnik) i društva "Astra international industrija", protivnik osiguranja (dužnik) i "Astra international", protivnik osiguranja (zalogodavac), zaključili su dana 13. svibnja i 2. prosinca 1998. i dva ugovora o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava. Prema ugovorima, zalogodavac je vjerovniku dozvolio upis založnog prava na svojim nekretninama u Zagrebu i Velikoj Gorici, a radi osiguranja tražbine vjerovnika prema dužniku. Tražbina vjerovnika prema dužniku po jednom ugovoru iznosi 1.195.000,- DEM, a po drugom ugovoru iznosi 302.764,24 DEM (iskorišteni iznos od odobrenih 400.000,- DEM), što je ukupno 1.497.764,24 DEM.

"Astra International", predlagatelj osiguranja (vjerovnik), "Astra international industrija", protivnik osiguranja (dužnik) i Društvo, protivnik osiguranja (zalogodavac), zaključili su 29. rujna 1999. ugovor o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava, te dodatak ugovora 1. ožujka 2000. Prema ugovoru vjerovnik stječe založno pravo na nekretninama Društva, a u svrhu osiguranja duga kojeg dužnik ima prema Zagrebačkoj banci, za koji dug je vjerovnik dozvolio Zagrebačkoj banci upis založnog prava na svojim nekretninama. Iz ugovora je vidljivo da dug dužnika ("Astra international industrija") prema Zagrebačkoj banci iznosi ukupno 1.497.764,24 DEM plativo u roku 5 godina u jednakim polugodišnjim obrocima, s tim da prvi obrok dospijeva 31. svibnja 1999., a zadnji 30. studenoga 2003. Ukoliko bi Zagrebačka banka prema vjerovniku ("Astra International") poduzela bilo kakvu mjeru naplate iz založenih nekretnina zbog neizvršavanja obveza dužnika ("Astra international industrija"), vjerovniku pripada pravo da se naplati iz nekretnina zalogodavca (Društva), bez prethodne opomene i vođenja sudskog postupka radi utvrđivanja utemeljenosti i visine svoje tražbine.

1.195.000,- DEM i 302.764,24 DEM.

Društvo je založilo svoje nekretnine u korist društva "Astra international", koje je bilo sudužnik i zalogodavac društvu "Astra international industrija" za dva kredita koja mu je Zagrebačka banka odobrila za kupnju dionica Društva.

Na zahtjev stečajnog upravitelja Društva, Financijska policija obavila je nadzor zakonitosti poslovanja u društvu "Astra international", u dijelu koji se odnosi na zalog nekretnina Društva, a u svrhu otplate kredita za kupnju dionica Društva. O obavljenom nadzoru je 20. veljače 2001. sastavljena Službena zabilješka, prema kojoj postoji osnovana sumnja da Društvo nije postupilo u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer je založilo svoje nekretnine u svrhu osiguranja vraćanja kredita koji je imao strogo određenu namjenu - kupnju dionica Društva. Odredbama spomenutog članka Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća propisano je da poduzeće u pretvorbi ne može kreditirati kupnju dionica, ni jamčiti za kredite koji se uzimaju u tu svrhu.

S obzirom da je koncem 2000. otvoren stečajni postupak nad Društвом (stečajni dužnik), društvo "Astra International" (vjerovnik) ima razlučno pravo, odnosno pravo odvojenog namirenja prema stečajnoj masi, jer je u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Jastrebarskom u njegovu korist upisano založno pravo nad nekretninama Društva. Stečajni upravitelj osporio je tražbinu vjerovnika u protuvrijednosti 1.497.764,24 DEM, iz razloga što je tražbina stečena bez naknade, odnosno Društvo je založilo svoju imovinu bez dobivanja ikakve protuvrijednosti, što nije u skladu s odredbama članka 132. Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99 i 129/00), te što pri stjecanju tražbine nije postupljeno u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer je stečajni dužnik svojom imovinom jamčio za povrat kredita koji je uzet u svrhu kupnje njegovih dionica. Stečajno vijeće je prema Rješenju Trgovačkog suda u Zagrebu od 30. ožujka 2001. uputilo stečajnog upravitelja da pokrene parnicu kako bi dokazao utemeljenost svog osporavanja. Društvo je tužbom pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pokrenulo sudske postupke oko utemeljenosti priznavanja prava vjerovnika ("Astra international") na odvojeno namirenje iz stečajne mase Društva, te je predložilo brisanje založnog prava na nekretninama Društva upisanog u korist vjerovnika. U vrijeme obavljanja revizije, veljača 2002., sudske postupke je u tijeku.

Društva "Astra International" i "Astra international industrija" su u veljači 1999. zaključili ugovor o zalogu. Iz ugovora je vidljivo da je društvo "Astra international" suosnivač i suvlasnik društva "Astra international industrija", a ujedno i sudužnik tog društva prema Zagrebačkoj banci po ugovorima o dugoročnim kreditima na iznos od 1.195.000,- DEM i 400.000,- DEM (od čega je iskoristeno 302.764,24 DEM). Radi osiguranja uredne otplate kredita društvo "Astra international industrija" daje u zalog svojih 59 730 dionica društvu "Astra International", s tim da do potpunog podmirenja duga društvo "Astra international industrija" ne može raspolažati tim dionicama bez suglasnosti društva "Astra International".

Društva "Astra International" i "Astra international industrija" su 27. srpnja 2001. zaključili i sporazum o prijenosu dionica. Prema sporazumu društvo "Astra international" potražuje od društva "Astra international industrija" 1.595.000,- DEM, za koje je društvo "Astra International" sudužnik i zbog čega isplaćuje dospjele obroke kreditoru Zagrebačkoj banci.

Ovim sporazumom društvo "Astra international industrija" prenosi vlasništvo nad 59 730 dionica Društva u korist i na ime društva "Astra international". S obzirom da je sporazum zaključen u vrijeme provođenja stečajnog postupka, stečajni upravitelj dao je suglasnost da se ovaj prijenos upiše u

knjigu dionica.

4.3. Dionice iz portfelja Fonda

Fondu je preneseno 31 440 dionica, koje je Fond prenio fondovima na temelju ugovora o zamjeni dionica od 28. svibnja 1988.

4.4. Dionice iz portfelja Hrvatskog mirovinskog osiguranja

Fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja preneseno je ukupno 15 720 dionica. Na temelju ugovora o zamjeni dionica od 28. svibnja 1998., od Fonda je preuzeto 31 440 dionica, te se u portfelju Hrvatskog mirovinskog osiguranja nalazi ukupno 47 160 dionica nominalne vrijednosti 4.716.000,- DEM što predstavlja 31,33% temeljnog kapitala Društva. Hrvatsko mirovinsko osiguranje je u dnevnom tisku 20. kolovoza i 3. listopada 1998. objavilo poziv za podnošenje ponuda za kupnju dionica Društva. Dionice nisu prodane jer na objavljeni poziv nije pristigla niti jedna ponuda.

4.5. Stečaj

Trgovački sud u Zagrebu je rješenjem broj St-343/00 od 8. prosinca 2000. otvorio stečajni postupak nad Društвom, što je upisano u sudske registre. Prema podacima Zavoda za platni promet, na dan 15. studenoga 2000. obveze Društva prema vjerovnicima iznosile su 3.263.841,00 kn, te je do tog dana žiro račun Društva bio blokiran neprekidno 960 dana (od ožujka 1998.).

Odredbama članka 39. Stečajnog zakona, utvrđeno je da su osobe ovlaštene za zastupanje dužnika obvezne podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka najkasnije u roku dvadeset jednog dana od dana nastupanja nesposobnosti za plaćanje. U skladu s odredbom članka 4. navedenog Zakona, dužnik je nesposoban za plaćanje ako je u razdoblju od trideset dana obustavio sva plaćanja.

Prema odredbama članka 251. Zakona o trgovačkim društвima, uprava mora bez odgađanja, ako je društvo nesposobno za plaćanje ili prezaduženo, a najkasnije tri tjedna po nastanku razloga kojeg poseban zakon određuje kao razlog za pokretanje stečajnog postupka, zatražiti da se otvori stečajni postupak ili postupak prisilne nagodbe. Dragoslav Dinarina, kao osoba ovlaшtena za zastupanje Društva, trebao je prijedlog za otvaranje stečajnog postupka podnijeti u svibnju 1998., a pred Trgovačkim sudom u Zagrebu je 31. srpnja 2000. prijedlog za otvaranje stečajnog postupka s preustrojem podnio Tomislav Babić, v.d. direktora. S obzirom da je i Zagrebačka banka, kao vjerovnik, 22. kolovoza 2000. podnijela prijedlog za otvaranje stečajnog postupka, Društvo je 3. listopada 2000. povuklo svoj prijedlog.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 30. ožujka 2001. utvrđene su tražbine vjerovnika u ukupnom iznosu 9.649.609,15 kn, od čega:

- tražbine s pravom odvojenog namirenja na nekretninama Društva (tražbine koje su osigurane zalogom na nekretnine, a što je upisano u zemljišnim knjigama Općinskog

- suda u Jastrebarskom) u iznosu 2.451.687,24 kn, od čega Zagrebačka banka u iznosu 2.222.515,81 kn, a Hrvatska gospodarska banka u stečaju u iznosu 229.171,43 kn,
- prvi viši isplatni red (porezi i doprinosi) u iznosu 1.453.285,71 kn,
 - drugi viši isplatni red (zaposlenici) u iznosu 3.487.851,76 kn i
 - treći viši isplatni red (drugi vjerovnici) u iznosu 2.256.784,44 kn.

Stečajni upravitelj osporio je tražbine u ukupnom iznosu 10.685.474,26 kn. Između ostalih, osporena je tražbina vjerovnika "Astra International" u iznosu 4.673.398,83 kn (protuvrijednost 1.497.764,24 DEM) s pravom odvojenog namirenja na nekretninama Društva, te je pokrenuo sudski postupak radi dokazivanja utemeljenosti osporavanja. Također je osporena i tražbina vjerovnika "Astra industrija - Progres" u iznosu 5.856.833,62 kn, iz razloga što nema dokaza da su sredstva koja potražuje vjerovnik uplaćena na račun stečajnog dužnika (Društva).

U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2002.), Društvo nema zaposlenika, proizvodnja je obustavljena više godina, a iz dopisa kojeg su u ime zaposlenika (kao vjerovnika u stečajnom postupku) Trgovačkom судu u Zagrebu uputili zaposleničko vijeće i sindikalna podružnica Društva, vidljivo je da je zadnja plaća zaposlenicima isplaćena za siječanj 1999. Stečajni postupak nije završen, a u tijeku je prodaja nekretnina Društva, koje po odluci stečajnog vijeća ne mogu biti prodane po cijeni nižoj od 12.000.000,00 kn.

5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

U vrijeme obavljanja revizije, veljača 2002., Društvo se nalazi u stečaju, a prema knjizi dionica vlasnička struktura na dan 11. veljače 2002. je sljedeća:

- "Astra international" 59 730 dionica (39,68%),
- Hrvatsko mirovinsko osiguranje 47 160 dionica (31,33%),
- Fond 25 324 dionica (16,82%),
- "Astra international industrija" 15 934 dionica (10,59%) i
- mali dioničari 2 372 dionica (1,58%).

5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima

Društvo je sastavljalo finansijske izvještaje za poslovne godine u razdoblju od 1993. do 1998., i to bilancu i račun dobiti i gubitka. Iz finansijskih izvještaja vidljivo je da je Društvo u svim godinama osim u 1996. ostvarilo gubitak. Osnovni pokazatelji poslovanja prema temeljnim finansijskim izvještajima daju se u tablici broj 3.

Redn i broj	Pokazatelji	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.
1.	Prihodi	6.652.042,66	5.750.244,05	13.939.999,94	9.985.149,80	10.253.424,26
2.	Rashodi	9.631.168,66	6.487.070,68	11.654.777,60	11.374.279,29	10.411.442,19
3.	Dobit	-	-	2.285.222,34	-	-
4.	Gubitak	2.979.126,00	736.826,63	-	1.389.129,49	158.017,93
5.	Dugotrajna imovina	51.323.009,83	50.120.669,26	47.646.592,63	45.278.413,97	43.488.546,70
6.	Potraživanja	2.577.845,90	3.109.511,50	4.785.726,16	4.980.065,51	9.382.947,33
7.	Druga kratkotrajna imovina	2.054.606,73	3.733.598,39	4.514.708,03	5.782.015,25	7.586.958,43
8.	Kapital i pričuve	49.939.213,39	49.946.431,92	52.187.512,71	50.798.383,22	50.665.038,78
9.	Obveze	874.431,63	1.875.529,79	3.287.696,67	5.242.111,51	9.793.413,68
10	Odgđeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	5.141.817,44	5.141.817,44	1.471.817,44	-	-

Financijski izvještaji za 1999. ne nalaze se u dokumentaciji Društva. Društvo je provodilo reviziju finansijskih izvještaja, te se u dokumentaciji Fonda i Društva nalaze revizorska izvješća o finansijskim izvještajima za 1995., 1996. i 1997., prema kojima finansijski izvještaji realno i objektivno prikazuju finansijsko stanje Društva.

U dokumentaciji Društva ne postoje glavne knjige (sustavna knjigovodstvena evidencija promjena nastalih na imovini, obvezama, kapitalu, rashodima, prihodima i rezultatu poslovanja) za 1995., 1996., 1997., 1998., 1999., te za 2000. do otvaranja stečajnog postupka. Prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 90/92) glavna knjiga čuva se najmanje 10 godina. S obzirom da ne postoji potpuna i pouzdana dokumentacija o poslovanju Društva prije otvaranja stečajnog postupka, nije bilo moguće izraditi završnu bilancu do otvaranja stečajnog postupka, koji posao je još u tijeku, a prema dostupnoj dokumentaciji i saznanjima stečajnog upravitelja gubitak u poslovanju za 1999. iznosio je 4.235.449,76 kn.

Iz temeljnih finansijskih izvještaja i revizorskih izvješća, vidljivo je da su nakon pretvorbe u poslovnim knjigama iskazana pasivna vremenska razgraničenja u iznosu 5.141.817,44 kn, a što se odnosi na obveze koje je Društvo imalo po prisilnoj nagodbi kojom je zaključen stečajni postupak u 1993. U 1996. taj iznos smanjen je za 3.670.000,00 kn i iznosi 1.471.817,44 kn. Od 1997. pasivna vremenska razgraničenja ne iskazuju se u temeljnim finansijskim izvještajima. S obzirom da u Društву ne postoje glavne knjige niti druga potrebna dokumentacija, ne može se utvrditi na temelju čega su pasivna vremenska razgraničenja isknjižena iz poslovnih knjiga i jesu li vjerovnicima isplaćene utvrđene obveze po prisilnoj nagodbi.

Stečajni upravitelj je Državnom odvjetništvu podnio kaznenu prijavu protiv direktora Društva iz razloga što je u vrijeme kada je Društvo bilo u blokadi više od godine dana zalogom opteretio nekretnine Društva u iznosu 1.497.764,24 DEM, pri čemu za Društvo nije ugovorena nikakva korist. Također je predložio ispitivanje odgovornosti direktora i zbog toga što nije u zakonskom roku pokrenuo stečajni postupak, već je vodio Društvo koje je bilo u blokadi preko 800 dana. Kaznena prijava podnesena je i protiv odgovornih osoba direktora i šefa računovodstva radi neuredno vođenog

knjigovodstva, a u prijavi se navodi da nedostaju finansijski izvještaji, glavna knjiga i brojni računi koji su postojali, jer su ih vjerovnici prijavljivali u stečajnom postupku.

5.3. Raspolaganje nekretninama koje su uključene u procjenu

U vrijeme otvaranja stečajnog postupka, nekretnine dužnika opterećene su založnim pravima u korist Hrvatske gospodarske banke u stečaju na iznos od 300.000,- DEM, Zagrebačke banke na iznos od 6.000.000,00 kn, te društva "Astra International" na iznos 1.497.764,24 DEM.

U 1999. bilo je uknjiženo i založno pravo Trgovačke banke iz Zagreba za kredit u iznosu 600.000,- DEM, koje je naknadno brisano. U skladu s odredbama statuta, za opterećivanje nekretnina Društva potrebna je suglasnost nadzornog odbora. U Društvu ne postoji dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo da je nadzorni odbor odobrio opterećivanje nekretnina Društva.

5.4. Poslovanje s vlasnički povezanim društvima

Odredbama članka 15. Zakona o računovodstvu i Međunarodnog računovodstvenog standarda 25, određeno je da se udjeli u vlasnički povezanim društvima povećavaju ili smanjuju ovisno o ostvarenoj dobiti odnosno gubitku. S obzirom da u dokumentaciji Društva ne postoje glavne knjige za razdoblje od 1995. do otvaranja stečajnog postupka, a niti finansijski izvještaji povezanih društava (osim za društvo "Astra industrija - Progres" za 1998.) ne može se obaviti revizija poslovanja ovih društava i utvrditi je li u poslovnim knjigama Društva iskazivan pripadajući dio dobiti ili gubitka tih društava. Također je Međunarodnim računovodstvenim standardima i odredbama članka 24. Zakona o računovodstvu propisano da pravne osobe koje su matica u odnosu na podružnice trebaju provoditi konsolidaciju finansijskih izvještaja, tako da konsolidirani finansijski izvještaji budu prezentirani kao izvještaji grupe, odnosno jedne ekonomske cjeline. Matica je ono društvo koje u vlasništvu ima više od 50,0% vrijednosti temeljnog kapitala drugog društva. S obzirom da je Društvo jedini osnivač i vlasnik društva "Progres-ino", koje je osnovano u 1998., trebalo je sastaviti konsolidirane finansijske izvještaje za 1998. i 1999. U Društvu ne postoji dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo jesu li rađeni konsolidirani finansijski izvještaji za Društvo i društvo "Progres-ino".

Prema pisanim izjavama osoba ovlaštenih za zastupanje Društva i društava "Pro-reks" i "Progres-ino", Društvo je u procesu poslovnog restrukturiranja osnovalo ova dva društva s ciljem da se u njih dislocira dio proizvodnih programa. Djelatnost ovih društava obavljala se u prostorima i na opremi Društva, te je i najveći dio zaposlenika u ovim društvima bio sporazumno premješten iz Društva.

Društvo "Astra industrija - Progres" upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu 27. veljače 1997. Temeljni kapital društva je 20.000,00 kn. Prema revizorovom izvješću za 1997., društvo u toj godini nije ostvarilo prihode, rashodi su iskazani u iznosu 6.623,00 kn, te je ostvaren gubitak u tom iznosu. U bilanci stanja iskazana je aktiva i pasiva u iznosu 13.928,17 kn. Novčana sredstva na žiro računu na dan 31. prosinca 1997. iznosila su 8,00 kn.

Ministarstvo financija je u ime Vlade Republike Hrvatske 3. lipnja 1998. donijelo odluku o izdavanju jamstva Vlade Republike Hrvatske za otplatu kredita Bayerische Vereinsbank, Muenchen, koji će se koristiti za kreditiranje isporuke traktora "Tigar 35" iz proizvodnog programa društva "Astra industrija - Progres". Jamstvo za otplatu kredita daje se za kredit u iznosu 8.600.000,- DEM s pripadajućom kamatom i rokom otplate 5 godina, s jednom godinom počeka od dana potpisivanja

ugovora o kreditu. Društvo "Astra industrija - Progres" i Bayerische Vereinsbank Aktiengesellschaft, Munchen zaključili su 21. srpnja 1998. ugovor o kreditu u iznosu 8.600.000,- DEM, a Ministarstvo financija je 22. srpnja 1998. banchi izdalo jamstvo za otplatu kredita. Prema temeljnim finansijskim izvještajima za 1998., prihodi društva "Astra industrija - Progres" ostvareni su u iznosu 345.884,31 kn, rashodi u iznosu 245.147,00 kn, te dobit prije oporezivanja iznosi 100.737,31 kn. U bilanci stanja na dan 31. prosinca 1998. iskazana je aktiva i pasiva u iznosu 30.953.132,41 kn. Kao najznačajnije stavke u aktivi iskazane su zalihe u iznosu 13.481.615,47 kn, finansijska imovina u iznosu 11.867.236,91 kn, potraživanja u iznosu 4.071.720,34 kn i novac na računu i u blagajni u iznosu 1.511.375,75 kn, dok su kao najznačajnija stavka u pasivi iskazane dugoročne obveze u iznosu 30.721.341,40 kn (dobiveni kredit). Ministarstvo financija je, na temelju danog jamstva za otplatu kredita, a iz razloga što društvo "Astra industrija - Progres" nije poštovalo ugovorne odredbe, 28. rujna 1999. i 14. prosinca 1999. na račun Bayreische Vereinsbank, Muenchen uplatilo ukupno 8.908.086,40 DEM ili 35.166.183,86 kn. Prema očevidniku o redoslijedu plaćanja od 6. prosinca 2000., kojeg izdaje Zavod za platni promet, društvo "Astra industrija - Progres" bilo je u blokadi, a Ministarstvo financija od ovog društva potražuje 35.076.497,32 kn.

Društvo "Astra industrija - Progres" je u stečajnom postupku koji se vodi nad Društvom, prijavilo svoja potraživanja od Društva u iznosu 5.856.833,62 kn, koja je stečajni upravitelj osporio iz razloga što nema dokaza da su ugovoreni iznosi uplaćeni na račun Društva. Iz postojeće dokumentacije koja se nalazi kod stečajnog upravitelja, vidljivo je da je u razdoblju od 25. kolovoza 1998. do 1. travnja 1999. između društva "Astra industrija - Progres" (zajmodavatelj) i Društva (zajmoprimatelj) zaključeno 14 ugovora o kratkoročnim pozajmicama za likvidnost, prema kojima je zajmodavatelj pozajmio zajmoprimatelju novčana sredstva u ukupnom iznosu 6.429.465,59 kn, na rok od jedne godine. Ugovorom od 5. siječnja 1999. zajmodavatelj je zajmoprimatelju posudio 2.000.000,00 kn, a koji iznos je zajmodavatelj (društvo "Astra industrija - Progres") uplatio na račun Ministarstva gospodarstva, na ime otplate pozajmice koju je u 1998. u tom iznosu zajmoprimatelj (Društvo) dobio od Ministarstva gospodarstva za intervenciju pomoći pri premoštavanju nelikvidnosti.

Uz tri ugovora o kratkoročnoj pozajmici u ukupnom iznosu 955.000,00 kn, zaključena su i tri ugovora o asignaciji, kojima Društvo daje suglasnost društvu "Astra industrija - Progres" da spomenute iznose pozajmica uplati na račun društva "Progres-ino".

Iz ugovora o asignaciji nije vidljivo iz kojih razloga se trebaju obaviti plaćanja na račun društva "Progres-ino", već je ugovoren da će ugovorne strane naknadno izmijeniti specifikaciju o medusobnim potraživanjima i obvezama koje će se zatvoriti ovim asignacijama. Uz preostalih deset ugovora u ukupnom iznosu 3.474.465,59 kn, priloženo je i sedam ugovora o asignaciji u ukupnom iznosu 3.022.500,00 kn kojima Društvo daje suglasnost društvu "Astra industrija - Progres" da iznose pozajmica uplati na račun društva "Progres-ino". Ugovore o asignaciji ovjerili su Društvo i društvo "Astra industrija - Progres", ali ne i društvo "Progres-ino".

Iz razloga što u dokumentaciji Društva ne postoje glavne knjige od 1995. do otvaranja stečajnog postupka (prosinac 2000.), te što ne postoje finansijski izvještaji povezanih društava i druga potrebna dokumentacija, ne može se utvrditi jesu li i na koji način zaključeni ugovori o kratkoročnim pozajmicama stvarno i realizirani, te jesu li i na koji način evidentirani u poslovnim knjigama pojedinog društva.

odredbama članka 70. Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (Narodne novine 129/00), koji je stupio na snagu koncem 2000., objavio poziv vjerovnicima da predlože otvaranje stečajnog postupka za društvo "Astra industrija - Progres". Prema objavljenom pozivu, dugovanja ovog društva iznose 35.957.616,00 kn. Odredbama spomenutog članka je, između ostalog, propisano da Zavod za platni promet treba trgovačkim sudovima dostaviti izvješća o svim pravnim osobama s čijih računa tijekom posljednja tri mjeseca nije obavljena nikakva isplata tražbina iako u Zavodu postoje pravne osnove za naplatu, a naplata se ne može obaviti zbog nedostatka sredstava. Trgovački sud će za svaku pravnu osobu koja ima nepodmirenih tražbina i čiji je temeljni kapital manji od 100.000,00 kn, zatražiti od osoba ovlaštenih za zastupanje da u roku od 15 dana podnesu sudu javnobilježnički ovjeren popis imovine, te će istodobno objaviti oglas kojim će pozvati vjerovnike da najkasnije u roku 45 dana predlože otvaranje stečajnog postupka. Ako osobe ovlaštene za zastupanje ne dostave u roku popis imovine ili je vrijednost imovine nedostatna za pokriće stečajnog postupka, te ako niti jedan vjerovnik u roku od 45 dana ne predloži otvaranje stečajnog postupka smatrati će se da je pravna osoba nesposobna za plaćanje, pa će sud po službenoj dužnosti donijeti rješenje o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka. U vrijeme obavljanja revizije, početak veljače 2002., Trgovački sud u Zagrebu sređuje pristiglu dokumentaciju, s obzirom da su vjerovnici pozvani da predlože otvaranje stečajnog postupka za 1 950 pravnih osoba (dužnika), među kojima je i društvo "Astra industrija - Progres".

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija postupaka pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća "Progres", Jastrebarsko.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i drugi akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija radi provjere je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih posebnih propisa.

Revizija postupaka pretvorbe i privatizacije provedena je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Progres" obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osim:

- Pri kontroli procijenjene vrijednosti Poduzeća, Fond nije priznao procijenjenu vrijednost pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 1.400.277,- DEM, jer nisu bila iskazana u bilanci stanja na dan 31.

kolovoza 1993. Fond je trebao priznati procijenjena pasivna vremenska razgraničenja iako ona nisu bila iskazana u bilanci stanja, jer su to stvarne obveze koje je Poduzeće trebalo podmiriti vjerovnicima na temelju zaključene prisilne nagodbe kojom je obustavljen stečajni postupak nad Poduzećem i omogućen daljnji nastavak poslovanja, te je procijenjena vrijednost Poduzeća trebala biti manja za taj iznos. Iz dokumentacije nisu vidljivi razlozi zbog kojih cjelokupne obveze Poduzeća po prisilnoj nagodbi nisu iskazane kao obveze Poduzeća u bilanci stanja na dan 31. kolovoza 1993.

Prema rješenju Fonda od 18. travnja 1994., procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 9.079.276,- DEM. Prznata potraživanja Zagrebačke banke koja se pretvaraju u ulog Poduzeća iznose 5.973.212,- DEM, te temeljni kapital iznosi 15.052.488,- DEM. Upravni odbor Poduzeća je 12. studenoga 1993. obavio analizu vjerodostojnosti potraživanja i donio odluku kojom se potraživanja Zagrebačke banke pretvaraju u ulog, o čemu je 7. ožujka 1994. zaključen ugovor. U Društvu ne postoji dokumentacija na temelju koje je upravni odbor obavio analizu vjerodostojnosti potraživanja i donio odluku o pretvaranju potraživanja u ulog, te se ne može dati ocjena o ispravnosti provedenog postupka.

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu u potpunosti obavljeni u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Društvo "Astra international industrija" je 14. kolovoza 1998. sa 7 malih dioničara zaključilo ugovore o stjecanju 753 neotplaćene dionice nominalne vrijednosti 75.300,- DEM, za što je malim dioničarima platilo 27.861,00 kn. Neotplaćene dionice mali dioničari (prenositelji) prenijeli su u korist društva "Astra international industrija" (stjecatelj), što je upisano u knjigu dionica. Mali dioničari su 6. veljače 1998. s Fondom zaključili dodatke ugovora, te su za otplatu tih neotplaćenih dionica u roku 20 godina Fondu trebali platiti 276.649,23 kn. Odredbama članka 21.d i 21.e Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća propisano je da je jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica stjecatelj dužan dostaviti Fondu, te da stjecatelj preuzima prenositeljev dug prema Fondu iz ugovora o prodaji dionica zaključenog s Fondom. Odredbama članka 36. Zakona o privatizaciji propisano je da je stjecatelj koji preuzima prenositeljev dug prema Fondu iz ugovora o prodaji dionica kupljenih s popustom na obročnu otplatu do 20 godina dužan preostali dug platiti jednokratno u roku 6 mjeseci od dana zaključenja ugovora.

Društvo "Astra international industrija" nije postupilo u skladu s navedenim odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Zakona o privatizaciji, jer primjerak ugovora o prijenosu dionica nije dostavilo Fondu, a u roku 6 mjeseci nije na račun Fonda uplatilo preostali dug.

- Društvo "Astra international industrija" je u svibnju 1998. od Zagrebačke banke kupilo 59 730 dionica Društva nominalne vrijednosti 5.973.000,- DEM. Ugovorena cijena za dionice iznosi 1.195.000,- DEM, za što je banka društvu "Astra international industrija" odobrila dugoročni kredit. Osim tog kredita odobrila mu je i dugoročni kredit u iznosu 400.000,- DEM (koji je iskorišten u iznosu 302.764,24 DEM) za kupnju dionica Društva od malih dioničara, te ukupno potraživanje banke od društva "Astra international industrija" iznosi 1.497.764,24 DEM. Sudužnik, koji solidarno odgovara za povrat kredita,

je društvo "Astra international" koje je kao instrument osiguranja naplate kredita dozvolilo banci upis založnog prava na svojim nekretninama u Zagrebu i Velikoj Gorici čija procijenjena vrijednost iznosi 15.754.814,72 DEM. Kako bi se sudužnik (društvo "Astra international"), osigurao za slučaj da društvo "Astra international industrija" banci ne vraća kredit u skladu s ugovorenim uvjetima, kada bi se banka imala pravo naplatiti iz sudužnikovih založenih nekretnina u Zagrebu i Velikoj Gorici, Društvo i društva "Astra international" i "Astra international industrija" su 29. rujna 1999. zaključili ugovor o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava, te 1. ožujka 2000. dodatak tom ugovoru. Na temelju ovog ugovora, društvo "Astra international" steklo je založno pravo na nekretninama Društva u svrhu osiguranja duga kojeg društvo "Astra international industrija" ima prema banci. U slučaju da banka prema društvu "Astra International" poduzima bilo kakvu mjeru naplate iz založenih nekretnina u Zagrebu i Velikoj Gorici zbog neizvršavanja obveza društva "Astra international industrija", društву "Astra international" pripada pravo da se naplati iz nekretnina Društva, bez prethodne opomene i vođenja sudskog postupka radi utvrđivanja utemeljenosti i visine svoje tražbine.

U zemljiskim knjigama Općinskog suda u Jastrebarskom, 10. ožujka 2000. uknjiženo je pravo zaloge na nekretninama Društva u iznosu 1.497.764,24 DEM. u korist društva "Astra International". Društvo je založilo svoje nekretnine u korist društva "Astra international", koje je bilo sudužnik i zalogodavac društvu "Astra international industrija" za dva kredita koja je Zagrebačka banka odobrila za kupnju dionica Društva. S obzirom da je koncem 2000. otvoren stečajni postupak nad Društвом (stečajni dužnik), društvo "Astra International" (vjerovnik) ima razlučno pravo, odnosno pravo odvojenog namirenja prema stečajnoj masi, jer je u zemljiskim knjigama u njegovu korist upisano založno pravo nad nekretninama Društva. Stečajni upravitelj osporio je tražbinu vjerovnika u protuvrijednosti 1.497.764,24 DEM, jer je tražbina stečena bez naknade, odnosno Društvo je založilo svoju imovinu bez dobivanja ikakve protuvrijednosti što nije u skladu s odredbama Stečajnog zakona, te što pri stjecanju tražbine nije postupljeno u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer je stečajni dužnik svojom imovinom jamčio za povrat kredita koji je uzet u svrhu kupnje njegovih dionica. Društvo je tužbom pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pokrenulo sudski postupak oko utemeljenosti priznavanja prava vjerovnika na odvojeno namirenje iz stečajne mase Društva, te je predložilo brisanje založnog prava na nekretninama Društva upisanog u korist vjerovnika. U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2002.), sudski postupak je u tijeku.

Poduzeće je koncem kolovoza 1993. okončalo stečajni postupak i time ostvarilo mogućnost nastavka poslovanja i provođenje postupka pretvorbe.

Razvojni program Poduzeća odnosio se na razdoblje od 1993. do 1995., a ciljevi postavljeni programom su ostvarivanje stabilnog i ravnomernog razvoja, te povećanje dobiti. Da bi se ostvarili postavljeni ciljevi u tom razdoblju planirane su investicije u iznosu 3.000.000,- DEM, te bruto dobit u iznosu 1.115.377,- DEM. Ciljevi nisu ostvareni jer, prema finansijskim izvještajima za razdoblje od 1993. do 1995., nisu ostvarene planirane investicije, a Poduzeće je u svakoj poslovnoj godini u tom razdoblju poslovalo s gubitkom.

24

S obzirom da je u vrijeme pretvorbe Poduzeće zapošljavalo 133 djelatnika, a u vrijeme provođenja revizije nema zaposlenih djelatnika, da je u svim godinama osim u 1996. ostvaren gubitak u poslovanju, da plaće nisu redovno isplaćivane, da je prestalo s proizvodnjom, te da je koncem 2000. otvoren stečajni postupak nad Društвом, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

U svom očitovanju od 26. ožujka 2002. na Izvješće o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizacije zakonski predstavnik pravne osobe smatra da prikazuje realnu situaciju zatečenu pri otvaranju stečajnog postupka nad Društvom, te na njega nema primjedbi.

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Zagreb, Albrechtova 42.

U reviziji sudjelovali:

Branka Bobanović, dipl. iur.

Zvonko Širić, dipl. oec.

Ovlašteni državni revizor:

Marin Stegić, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____.

Primitak potvrđuje: _____.
(žig i potpis)